Heerlen

Voorstel

gemeenteraad

Heerlen, 23 april 2024

Vergadering
gemeenteraad
Heerlen

Vergaderdatum
29 mei 2024
Documentnummer
104992
Agendapunt

Onderwerp
Zienswijze begroting 2025 GR BsGW

Inleiding/aanleiding
De Gemeente Heerlen neemt sinds 1 januari 2014 deel aan de gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW).
De BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van gemeenten en het waterschap de zorg voor optimaal beheer en verwerking van (basis) gegevens en informatie, het heffen, innen en afdragen van de opbrengsten van lokale belastingen en het waarderen van belastingobjecten in het kader van de wet WOZ.

Het dagelijks bestuur van de BsGW heeft de ontwerpbegroting 2025 en de ontwerpmeerjarenbegroting 2026–2029 aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. De raden wordt gevraagd om hun zienswijze kenbaar te maken aan het dagelijks bestuur van de BsGW.
Het algemeen bestuur van de BsGW stelt na kennis te hebben genomen van de ingebrachte zienswijzen de begroting en meerjarenraming definitief vast in haar vergadering van 27 juni 2024. Nadat de begroting is vastgesteld zendt het algemeen bestuur de begroting en meerjarenraming aan de raden van de gemeenten en het algemeen bestuur van het Waterschap. Het Dagelijks bestuur zendt de definitief vastgestelde begroting en meerjarenraming vóór 15 juli aan Gedeputeerde Staten.

Jaarrekening 2023
Allereerst een korte terugblik op het voorlopige jaarrekeningresultaat 2023. Dit gaat over de uitvoeringskosten van de GR, dus niet over de belastingopbrengst.
Het resultaat in 2023 bedraagt € 1.309.000 negatief. Het resultaat wordt toegelicht in 3 onderdelen.

<u>Reguliere bedrijfsvoering € 700.000 voordeel</u>
Diverse afwijkingen in de exploitatie hebben geleid tot een voordeel van € 700.000. Het voordeel komt met name uit het formatiebudget als gevolg van het niet invullen van vacatures.

<u>Renteopbrengsten € 711.000 voordeel</u>
Door de invoering van schatkistbankieren worden gelden dagelijks afgeroomd naar de schatkist. Omdat de Staat geen rente vergoedde voor wat betreft de bij haar gestalde financiële middelen, ontving BsGW vanaf eind 2013 geen rentevergoeding meer. Hierop is teruggekomen en vanaf medio september 2022 wordt er weer rente vergoed. Aangezien dit niet bekend was ten tijde van het opstellen van de begroting 2023, waren er geen renteopbrengsten in de begroting opgenomen. In de loop van 2023 is deze rente flink gestegen, waardoor BsGW in vergelijking met andere jaren een aanzienlijke rente heeft

ontvangen over de uitstaande gelden binnen het schatkistbankieren. Dit heeft geleid tot een rente meeropbrengst van € 711.000 duizend.

Extra WOZ bezwaren € 2.720.000 nadeel

In totaliteit telt BsGW in 2023, 2,7 keer zoveel bezwaren dan in 2022. Door de Waarderingskamer is bevestigd dat dit in lijn is met het landelijk beeld. De stortvloed aan bezwaren in 2023 laat zich met name verklaren door:

- De ongekend hoge WOZ-waarde op de peildatum 1 januari 2022 in combinatie met de relatieve daling van de verkoopprijzen op de aanslagdatum in februari 2023;
- De zeer intensieve reclamecampagnes van de NCNP-bedrijven;
- Het versterkende effect van de inflatie en de hoge energieprijzen.

Financieel impact voor Heerlen

Als we de resultaten uitsplitsen per deelnemer dan betekent dit voor Heerlen, een incidenteel nadeel van € 100.000 als gevolg van het negatieve jaarrekeningresultaat van € 1.309.000. Besluitvorming over de verrekening van het negatieve resultaat vind evenals de besluitvorming over de begroting 2025 plaats in het eerstvolgende AB van 27 juni 2024.

Begroting 2025
De begroting 2025 is een continuering van de begroting 2024. De kosten stijgen in totaal met € 4.197.000 ten opzichte van de begroting 2024. Zie onderstaande ontwikkelingen in de begroting BsGW, met vervolgens per ontwikkeling een korte toelichting.

Reguliere ontwikkelingen	
1. CAO 2024	€ 340.000
2. Indexering salarissen 2025	€ 915.000
3. Inflatie goederen en diensten	€ 384.000
4. Doorontwikkeling Samenwerkingsportaal	€ 100.000
5. Bestemmingsreserve ICT 2025-2029	€ 555.000
Kostenverdeelmethode en harmonisatietraject	
6. Actualisatie productieaantallen kostenverdeelmethode	€ N.V.T
7. Opbrengst vervolgingskosten uit kostenverdeelmethode	€ 2.149.000
8. Maatwerk doorberekend aan deelnemers	€ 246.000-/-
Saldo meerkosten	**€ 4.197.000**

Reguliere ontwikkelingen
Dit zijn ontwikkelingen met name als gevolg van prijsindexatie/ begrotingsbijstellingen van bestaand beleid.

CAO 2024
Voor de begroting 2024 was rekening gehouden met een verwachte loonindex van 3,3%. Eind 2023 is een onderhandelingsakkoord gesloten voor de CAO 2024. Het financiële effect is ruim 5,5% en is daarmee hoger dan de in de begroting 2024 opgenomen indexering van 3,3%. Het verschil wordt nu meerjarig bijgesteld.

Indexering salarissen 2025
De looptijd van bovengenoemde CAO is 1 jaar. Voor de ontwerpbegroting 2025 is het uitgangspunt voor de indexatie van de salariskosten, de "loonvoet sector overheid" van het CPB. Hierbij is gekozen voor een driejarig gemiddelde van de loonvoet overheidssector welke uitkomt op 5,6%.

Inflatie goederen en diensten
Ook hier is gekozen voor een driejarig gemiddelde van de nationale consumentenprijsindex welke uitkomt op 3,4%. De forse inflatie van 2022 van 10% betreft een trendbreuk en wordt buiten beschouwing gelaten.

Doorontwikkeling Samenwerkingsportaal
Voor het actueel houden en borgen van alle gegevens, heeft BsGW namens alle partijen de regie op zich genomen voor een applicatie, die in staat is om relevante gegevens voor zowel de BAG (gemeenten), de BGT als de WOZ (BsGW) op een efficiënte manier uit te wisselen en te tonen, zowel administratief als geografisch. Het zogenaamd Samenwerkingsportaal.
Landelijk wil men komen tot een verplichte samenhangende objectenregistratie (SOR) met als beoogde ingangsdatum 1 januari 2025. Op nationaal niveau is onduidelijkheid over de governance en financiering van de implementatie en het beheer van de SOR. De doorontwikkeling van het Samenwerkingsportaal naar een SOR heeft daarmee gevolgen.

Uit oogpunt van zekerheid en continuïteit wordt de begroting van het Samenwerkingsportaal met € 100.000 verhoogd om zo de gewenste verdere doorontwikkeling vorm te kunnen blijven geven.

Bestemmingsreserve ICT 2025-2029
Middels genoemde reserve worden er middelen gereserveerd voor de ICT aanbesteding in 2028 inclusief de daaropvolgende implementatie in 2029. Op basis van het huidige prijspeil wordt voor de jaren 2025-2029 een geschat bedrag opgenomen van € 555.000,- per jaar.

Kostenverdeelmethode en harmonisatietraject
Dit zijn ontwikkelingen welke geïmplementeerd zijn in het kader van het optimaal inrichten van de organisatie, denk aan standaardisatie/harmonisatie en e.e.a. actueel houden middels juiste aantallen.

Actualisatie productieaantallen kostenverdeelmethode
Reden voor de actualisatie is dat de oude verdeling (o.b.v. productieaantallen per gemeente) nog gebaseerd was op aantallen vastgesteld bij de toetredingen van de deelnemers. De aantallen (o.a.: aantal aanslagregels, aantal WOZ objecten, aantal biljetten) zijn herijkt, waardoor er nieuwe verdeelsleutels zijn die meer recht doen aan een juiste verdeling van de kosten. Ook zullen de aantallen vanaf nu jaarlijks geactualiseerd worden.
De uitgangspunten voor de kostenverdeelmethode blijven hetzelfde, zijnde; eerlijk en begrijpelijk, reëel en transparant, toekomst-vast en uniform per deelnemer.

De actualisatie van de productieaantallen per deelnemer heeft geen financiële gevolgen voor de begroting van BsGW zelf, maar wel voor de kosten van de individuele deelnemers.
Als gevolg van de actualisatie bedragen de extra kosten voor Heerlen jaarlijks € 27.000, een stijging van 1%. Hiermee zijn we een kleine nadeel gemeente. In totaal zijn er 15 nadeel deelnemers en 15 voordeel deelnemers:

- 4 deelnemers met een nadeel van groter dan 10%
- 3 deelnemers met een nadeel tussen 5 en 10%
- 8 deelnemers (waaronder Heerlen) met een nadeel tot 5%
- 7 deelnemers met een voordeel tot 5%
- 5 deelnemers met een voordeel tussen 5 en 10%
- 3 deelnemers met een voordeel van groter dan 10%

De wijzigingen in de deelnemersbijdrages als gevolg van de actualisatie van de nieuwe productieaantallen worden middels een tweejarig ingroeimodel verrekend. Voor Heerlen betekent dit in 2025 een extra bijdrage van € 13.500 en vervolgens vanaf 2026 ook een extra bijdrage van € 13.500.

Opbrengst vervolgingskosten uit kostenverdeelmethode
Naast de actualisatie van de productieaantallen is de opbrengst vervolgingskosten uit de kostenverdeelmethode gehaald. Dit zijn invorderingsopbrengsten (extra opbrengsten a.g.v. aanmaningen, dwangbevellen en dergelijke) welke als totaal in de begroting van BsGW opgenomen waren en verdeeld werd over de deelnemers op basis van de kostenverdeelmethode.

In de nieuwe opzet worden deze invorderingsopbrengsten uit de begroting van de BsGW gehaald en rechtstreeks begroot bij de gemeente waarvoor de opbrengsten worden binnengehaald. Dit heeft impact op de begroting van de BsGW. De impact op de individuele deelnemers kan verschillen, voor Heerlen brengt dit een voordeel met zich mee van
€ 21.000 per jaar. Dit komt doordat het aandeel van Heerlen in de opbrengst vervolgingskosten naar verhouding groter is dan die van overige gemeentes.
Het financieel impact voor de individuele deelnemers wordt anders dan bij de actualisatie van de aantallen direct verrekend, zonder ingroeimodel.

Maatwerk direct doorberekend aan deelnemers
Ten opzichte van voorgaande begrotingen, kent BsGW vanaf 2025 maatwerk-producten, dit is de uitkomst van het harmonisatietraject waarin u eerder over geïnformeerd bent. Voor enkele deelnemers moet er software matig iets specifiek ingericht worden welke extra kosten met zich meebrengen. Tot nu toe werden deze extra kosten verrekend over alle deelnemers, in de nieuwe opzet komen de extra kosten voor specifieke dienstverlening ten laste van de betreffende deelnemers. Doel hierbij is tweeledig, verlagen van de uitvoeringskosten en verdere vereenvoudiging van de werkprocessen dat zou moeten leiden tot verbetering van de kwaliteit van de taakuitvoering.
De impact van deze maatregel op de individuele deelnemers kan verschillen, voor Heerlen brengt dit een voordeel met zich mee van € 12.000 per jaar. Dit komt doordat het aandeel van Heerlen in het daadwerkelijke maatwerk dat verleend wordt naar verhouding kleiner is dan bij overige gemeentes. Ook hier wordt het financieel impact direct verrekend met de deelnemers, zonder ingroeimodel.

Financiële samenvatting nieuwe kostenverdeelmethode en harmonisatietraject

Actualiseren aantallen kostenverdeelmethode	€ 27.000 Nadeel
Opbrengst vervolgingskosten uit kostenverdeelmethode halen	€ 21.000 Voordeel
Harmonisatietraject, maatwerk direct naar deelnemers	€ 12.000 Voordeel
Totale impact Heerlen	**€ 6.000 Voordeel**

Aandachtspunt begroting 2026 en verder
Zoals bekend, is het voor veel gemeenten hoogst onzeker hoe de financiële toekomst er, zeker vanaf 2026 uitziet. De draagkracht van gemeenten staat enorm onder druk. Wij roepen u op om de financiële ontwikkelingen voor 2026 en verder binnen de eigen begroting op te vangen en daarbovenop een taakstelling van 5 tot 10% te realiseren, dit is in lijn met de bezuinigingsopgave waar gemeentes voor staan als gevolg van minder Rijksinkomsten.
We beklemtonen dat we instemmen met de begroting van sec het begrotingsjaar 2025, en niet instemmen met de meerjarenbegroting 2026 en verder. Later dit jaar volgt een verzoek om voorstellen te doen hoe een besparing in de werkzaamheden gerealiseerd kan worden. Dit uitgangspunt geven wij aan alle GR-en mee en zal ook met de verschillende deelnemende gemeenten in Zuid-Limburg integraal worden opgepakt.

Kader
Wet Gemeenschappelijke Regelingen

Kernthema:
Middelen en heffingen

Bevoegdheid
Raad

Voorstel
1. Bij wijze van zienswijze in te stemmen met de begroting 2025 van de GR BsGW.
2. Bij wijze van zienswijze niet in te stemmen met de meerjarenbegroting 2026-2029 van de GR BsGW.

Argumenten
1.1 In te stemmen met de begroting 2025. Het beleid wordt conform voortgezet. De financiële ontwikkelingen in de begroting 2025 (inflatie en begrotingsbijstellingen bestaand beleid) liggen buiten de invloedssfeer van de bedrijfsvoering van BsGW.
De ontwikkelingen met betrekking tot de nieuwe kostenverdeelmethode en harmonisatie zijn geïmplementeerd in het kader van het optimaal inrichten van de organisatie. Deze ontwikkelingen leveren een voordeel op voor de Heerlense bijdrage.
2.1 Niet in te stemmen met de meerjarenbegroting 2026-2029. De draagkracht van gemeenten staat voor 2026 en verder enorm onder druk. In lijn met de bezuinigingsopgave waar gemeentes voor staan als gevolg van minder Rijksinkomsten roepen we de GR-en op om de financiële ontwikkelingen voor 2026 en verder binnen de eigen begroting op te vangen en daarbovenop een taakstelling van 5 tot 10% te realiseren.

Tegenargumenten en risico's
N.V.T.

Kosten en dekking
Bovengenoemde financiële ontwikkelingen betekenen het volgende voor de begroting 2025.

Begroting 2025 BsGW	**2025**
Huidig opgenomen in gemeentelijke begroting	1.986.000
Voorstel BsGW begroting 2025	2.074.295
Saldo (Nadeel Heerlen)	**88.295**

Het daadwerkelijke saldo hangt af van het besluit van het Algemeen Bestuur van de BsGW n.a.v. de ingebrachte zienswijzen van alle deelnemende raden. Dit nemen we, zoals gebruikelijk, mee in het begrotingsproces 2025.

Communicatie
Het DB van de BsGW wordt op de hoogte gebracht van uw besluit.

Evaluatie
De BsGW rapporteert aan de hand van kwartaalrapportages gedurende het jaar.

Planning, procedure en uitvoering
N.V.T.

Bijlagen
Bestuursinformatiebrief BsGW Q4 2023
Kadernota begroting BsGW 2025 en MJR 2026-2029
Kadernota begroting BsGW 2025 en MJR 2026-2029 Bijlagen
Ontwerpbegroting BsGW 2025 en MJR 2026-2029

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Heerlen,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. V.N. Gosselink-Van Dijk	drs. R. Wever

raadsbesluit

De raad der gemeente Heerlen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.

documentnummer ;

gezien het advies van de raadscommissie ;

besluit:

Aldus besloten tijdens de vergadering van de raad van de gemeente Heerlen van

de griffier, de voorzitter,

drs. T.W. Zwemmer drs. R. Wever